

**Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Jadranski zavod
Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti**

**PRIKAZ MEĐUNARODNE ZNANSTVENE KONFERENCIJE IN
MEMORIAM PROF. EMER. VLADIMIR-ĐURO DEGAN**

U suorganizaciji Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci i Jadranskog zavoda Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, dana 31. ožujka 2023. godine održana je međunarodna znanstvena konferencija *in memoriam* prof. emer. Vladimir-Đuro Degan. Konferencija je okupila brojne domaće i inozemne stručnjake međunarodnog prava koji su željeli iskazati poštovanje životu i djelu profesora Degana (1935. – 2022.) godinu dana nakon njegove smrti.

Profesor Degan bio je ugledni hrvatski pravnik koji se bavio međunarodnim pravom. Ostat će zapamćen po brojnim pisanim djelima objavljenim na hrvatskom, engleskom i francuskom jeziku te kao pravni stručnjak koji je doprinio Republici Hrvatskoj u razdoblju njezina osamostaljenja tumačenjem različitih pitanja sukcesije u sklopu Međunarodne konferencije o bivšoj Jugoslaviji. Najveći dio svog radnog vijeka proveo je u Jadranskom zavodu te na Pravnom fakultetu u Rijeci. Međutim, profesor Degan ostavio je trag i u brojnim drugim ustanovama na kojima je predavao, provodio istraživanja, organizirao tečajeve međunarodnog prava i sl. Među njima je svakako i Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu s čijim je nastavnicima i studentima njegovao bliske profesionalne i prijateljske odnose. Zanimljivo je da je upravo taj fakultet objavio profesorovu posljednju knjigu.

Konferencija je svečano otvorena uvodnim govorima koje su pripremile prof. dr. sc. Vesna Crnić-Grotić, dekanica Pravnog fakulteta u Rijeci, dr. sc. Vesna Skorupan Wolff, upraviteljica Jadranskog zavoda, Andreja Metelko-Zgombić, državna tajnica u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova RH te prof. dr. sc. Vesna Barić-Punda, redovita profesorica Katedre za međunarodno javno pravo Pravnog fakulteta u Splitu. Bila je to prilika prisjetiti se profesorova životopisa, pisanih djela i općenito njegova doprinosa domaćoj i svjetskoj znanosti međunarodnog prava, no ujedno i anegdota iz suživota s profesorom na radnom mjestu, sa sudjelovanja na znanstvenim konferencijama i sl. Po završetku uvodnih govora, prof. dr. sc. Željko Bartulović održao je uvodno predavanje o pravnim i povijesnim aspektima hrvatske državnosti u djelu profesora Degana.

Budući da je konferencija organizirana u hibridnom obliku, osim velikog odaziva u Plavoj dvorani Pravnog fakulteta u Rijeci, priključio se i velik broj sudionika putem interneta. Takav oblik konferencije omogućio je i sudjelovanje stručnjaka međunarodnog prava iz različitih vremenskih zona, među kojima je profesor Sienho Yee, kineski član prestižnog Instituta za međunarodno pravo, zauzeo posebno mjesto. Profesor Degan također je bio član toga Instituta gdje su se njih dvojica i upoznali te postali bliski prijatelji. Prof. dr. Sienho Yee održao je predavanje o temi o kojoj je profesor Degan često pisao, i to o važanju arbitražne presude u graničnom sporu između Hrvatske i Slovenije u Piranskom zaljevu. U istom panelu o suvremenim izazovima u međunarodnom pravu mora sudjelovali su i izv. prof. dr.

sc. Adriana Vincenca Padovan kao moderator te doc. dr. sc. Trpimir Mihael Šošić i prof. dr. sc. Dorotea Ćorić kao predavači. Nakon kratke pauze, održan je drugi dio istog panela, koji je moderirala izv. prof. dr. sc. Iva Tuhtan Grgić. Izlagači ovog dvodijelnog panela (uz već spomenute izlagače prvog dijela, u drugom dijelu panela izlagali su izv. prof. dr. sc. Igor Vio, prof. dr. sc. Davor Vidas, prof. dr. sc. Davorin Lapaš i Irena Nišević, mag. iur.) obradili su aktualne teme iz međunarodnog prava mora, poput zaštite podvodne kulturne baštine, zaštite morskog okoliša, problema vezanih uz porast razine mora te pravnog statusa autonomnih brodova u pravu oružanih sukoba.

Zanimanje publike privukao je i drugi panel, posvećen temi ljudskih prava, koji je moderirala izv. prof. dr. sc. Maša Marochini Zrinski. U predavanjima izv. prof. dr. sc. Lenarda Sandora, izv. prof. dr. sc. Nives Mazur Kumrić i prof. dr. sc. Marie Carmeline Londono Lazaro analizirana je redom uloga Ujedinjenih naroda u zaštiti ljudskih prava uslijed izazova globalizacije, kao i suradnja Europske unije i Ujedinjenih naroda u tom području, te su iznesena načela djelovanja Međameričkog suda za ljudska prava.

Posljednji panel, posvećen odgovornosti država i mirnom rješavanju sporova, moderirala je doc. dr. sc. Danijela Vrbljanac, a u njemu su izlagali prof. dr. sc. Vasilka Sancin, prof. dr. sc. Vesna Crnić-Grotić, prof. dr. sc. Sandra Fabijanić Gagro, izv. prof. dr. sc. Petra Perišić, doc. dr. sc. Rutvica Rusan Novokmet i izv. prof. dr. sc. Enis Omerović. Raspravljalo se o perspektivi mirenja i arbitraže unutar Organizacije za europsku sigurnost i suradnju, zatim o problemima sukcesije nakon raspada bivše SFRJ, o primjeni Konvencije o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida u recentnoj sudskoj praksi Međunarodnog suda u Haagu te o napretku u ostvarenju cilja potpune zabrane nuklearnog oružja.

Unatoč gustom rasporedu i raznovrsnosti obrađenih tema, na konferenciji je vladala ugodna atmosfera koja se zadržala do samog kraja. Predavanja su izazvala zanimanje publike te potaknula raspravu i razmjenu mišljenja. Bila je to prilika prisjetiti se značaja i ostavštine profesora Degana generacijama međunarodnih pravnika koje ostaju iza njega. Citirali su ga sami predavači na konferenciji u svojim izlaganjima, kao i u pisanom obliku u časopisu Poredbeno pomorsko pravo Jadranskog zavoda. Naime, ovogodišnji broj časopisa bit će tematski posvećen upravo ovoj konferenciji, odnosno sadržavat će radove autora koji su izlagali u Rijeci. Na taj način trajno će ostati zabilježeni plodovi ove konferencije nadahnuti entuzijazmom profesora Degana za proučavanje međunarodnog prava.

Irena Nišević, mag.iur.*

* Jadranski zavod Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Šenoina 4, 10 000 Zagreb, e-mail: irena@hazu.hr, ORCID: orcid.org/0000-0002-8763-8159.